Dosarul nr. 2ac-597/23
(2-22032518-02-2ac-13102023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Petru Harmaniuc

D E C I Z I E

05 martie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţa:
Preşedintele completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorii: Marina Anton și Ina Dutca
Grefier: Alen Grigoriev

examinând, în ședință publică, cererea de apel declarată de avocatul Vitalie Ciuchitu în interesele lui SC „High Quality" SRL împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 iunie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „High Quality" împotriva SRL „Takumi Group" cu privire la încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

La 07 martie 2022, SRL „High Quality" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Takumi Group" ce vizează încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, partea reclamantă a indicat că conform contractului de antrepriză nr. 01.07.2020 din 01.07.2020, reclamantul s-a obligat să execute conform comenzilor pârâtului SRL „Takumi Group", cutii din carton, de diverse dimensiuni, iar ultimul s-a obligat să recepționeze marfa și să achite prețul cuvenit. Faptul dat a fost documentat prin facturile fiscale care confirmă și reflectă pe deplin relațiile economice dintre aceste două părți.

Conform actului de verificare al decontărilor reciproce din 11.10.2021, pârâtul înregistrează o datorie în sumă de 384 637,95 lei, actul respectiv a fost adus la cunoștința pârâtului, a fost semnat și s-a consimțit tacit asupra stingerii respectivei datorii. Până la 30.11.2021, pârâtul a efectuat câteva transferuri, astfel bilanțul datoriei a scăzut până la 320000 lei.

Conform somației din 30.11.2021, reclamantul a înștiințat și a solicitat pârâtului stingerea datoriei în mărime de 320 000 lei și penalități de întârziere în mărime de 0,1% din sumele datorate pentru fiecare zi de întârziere în valoare de 51428,88 lei. În rezultat, societatea pârâtă a achitat suma de 220 000 lei, iar la ziua actuală fiind înregistrată datoria de 100 000 lei.

Valoarea totală a mărfii executare și procurate pentru perioada 2020- 2022 este de 1601 868,60 lei. Pentru marfa primită pârâtul beneficiar SRL „Takumi Group" a plătit 1501 868,60 lei, iar restanța la plată la zi constituie 100000 lei.

La 21.02.2022 de către societatea reclamantă a fost eliberat actul de verificare a decontărilor reciproce, care confirmă repetat relațiile economice dintre părți, bilanțul tranzacțiilor și datoria acumulată. Potrivit înțelegerii părților, pârâtul urma să achite prețul pentru marfa primită în decurs de 30 zile din momentul recepționării facturii fiscale.

Totodată, a fost calculată penalitatea de întârziere în executarea obligațiilor de plată, acumulată pentru perioada 22.01.2020- 28.02.2022 în mărime de 145526,79 lei.

Așadar, prin cererea de chemare în judecată formulată, reclamantul a solicitat instanței încasarea de la pârât a datoriei de bază în mărime de 100000 lei, a penalității în mărime de 144526,79 lei, precum și compensarea cheltuielilor judiciare.

Pe parcursul examinării cauzei, partea reclamantă SRL „High Quality" a înaintat instanței cerere de concretizare a pretențiilor și completare a temeiurilor din acțiune.

În susținerea cererii de concretizare a pretențiilor partea reclamantă a invocat că la 14.03.2022, partea pârâtă a achitat suma datoriei de 100000 lei, respectiv, cu concretizările ulterioare, a solicitat instanței de judecată încasarea sumei de 152879,65 lei cu titlu de penalitate și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 iunie 2023, cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „HIGH QUALITY" împotriva SRL „TAKUMI GROUP" cu privire la încasarea penalității în mărime de 152 879,65 lei și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat și cheltuieli pentru asistență juridică, a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat de la SRL „HIGH QUALITY", IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, str. *****în beneficiul SRL „TAKUMI GROUP", IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, or.***** suma de 5 000 (cinci mii) lei pentru asistența juridică prestată de către avocata Alina Iliescu.

La 14 iunie 2023, avocatul Vitalie Ciuchitu în interesele SC „High Quality" SRL a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 iunie 2023, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii înaintate.

În motivarea cererii de apel, avocatul Vitalie Ciuchitu în interesele SC „High Quality" SRL a invocat că în conformitate cu prevederile art. 386 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, hotărîrea primei instanţe se casează dacă circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin.

La caz, o circumstanţă importantă pe care instanţa de fond nu a reţinut-o este aceia că acţiunea a fost înaintată la 04.03.2022, prin intermediul oficiului poştal înainte de a fi executată ultima plată a sumei de 100000 lei la 14.03.2022. Acest

fapt exclude aplicabilitatea art. 949 alin. (3) din Codul civil care a fost invocat de către instanţa de fond. În speţă, apelantul reclamant a înaintat acţiunea înainte de a fi executată obligaţia de plată şi prin aceasta a solicitat expres plata penalităţii.

Rezervarea, aşa după cum este prevăzut de art. 949 alin. (3) din Codul civil, a dreptului de a cere plata penalităţii are drept scop valorificarea acestui drept în urma adresării în instanţa de judecată. Iar, apelantul a realizat acest drept către momentul executării. Este contrară alogicei formale concluzia că dreptul deja realizat trebuie după aceasta rezervat.

Concluzia respectivă a instanţei de fond reprezintă interpretare eronată şi implicit aplicare eronată a prevederilor art. 949 alin. (3) din Codul civil şi este prevăzută de art. 386 alin. (l) lit. d), coroborat cu prevederile art. 387 din Codul de procedură civilă pentru casarea hotărîrii contestate.

La fel, instanţa de fond a interpretat eronat şi prevederile art. 965 din Codul civil care stipulează prin stingerea obligaţiilor încetează raporturile juridice dintre părţi în partea ce se referă la obligaţia stinsă. Dacă obligaţia este stinsă debitorul nu este obligat să plătească dobînda şi penalităţile ori să repare prejudiciul.

Acest articol este primul din Capitolul VII - “Stingerea obligaţiilor“ şi reglementează per general efectele stingerii obligaţiei indiferent de modul în care obligaţia a fost stinsă. În continuare, Capitolul VII se distinge în două secţiuni. Secţiunea 1 este întitulată “Stingerea obligaţiilor prin executare“. Anume reglementările acestei secţiuni sunt aplicabile în speţă, or ele reglementează un domeniul mai îngust a relaţiilor sociale şi, respectiv, reprezintă norme speciale, care urmează a fi aplicate cu precădere faţă de art. 965 Cod civil.

Art. 966 din Codul civil care face parte din Capitolul VII este o normă specială ce reglementează efectele stingerii obligaţiei anume prin executare și prevede expres: (1) Executarea stinge obligaţia numai în cazul în care este efectuată în modul corespunzător.

În speţă, executarea a fost realizată cu întîrziere adică necorespunzător. Din acest motiv nu pot fi aplicate prevederile art. 965 în ce ţine de exonerarea de la plată penalităţii.

Este de menţionat că la momentul înaintării acţiunii intimata era obligată să plătească cît datoria de bază, atît şi penalitatea. Astfel, la acel moment acţiunea era întemeiată în privinţa ambelor pretenţii. Dacă partea apelantă, în calitate de reclamant, menţinea solicitarea de plată a datoriei instanţa urma să admită şi acest capăt de cerere cu menţiunea că dispoziţia respectivă nu va fi pusă în executare. În acelaşi fel, cerinţa cu privire la plata penalităţii a fost înaintată întemeiat şi urma să fie admisă, or evenimentele posterioare înaintării cererii nu pot suprima situaţia juridică de la momentul înaintării cererii şi nu pot desfiinţa drepturile reclamantului constituite către acel moment.

De asemenea, a făcut trimitere la comentariul Codului civil art. 643 în partea care se referă la speţă, preluate din Comentariul la Codul civil (de pînă la modernizare).

La fel, a explicat că în speţă prioritatea aplicării art. 965 sau art. 966 din Codul civil trebuie stabilită reieşind din domeniul reglementat de fiecare articol. Iar, cu această ocazie trebuie de ţinut cont şi locul fiecărei norme în structura Codului civil. În special în structura Capitolului VII - "Stingerea obligaţiilor"' care după cum a indicat mai sus are un singur articol comun nr. 965 şi 4 secţiuni cu reglementări speciale pentru fiecare domeniu: Secţiunea I - "Stingerea obligaţiilor prin executare", Secţiunea II "Stingerea obligaţiilor prin consemnare", Secţiune III - "Stingerea obligaţiilor prin compensare" şi Secţiunea IV - "Alte temeiuri de stingere a obligaţiilor". Prevederile art. 965 sunt generale în raport cu prevederile articolelor incluse în fiecare secţiune. Iar, dacă are loc o contradicţie dintre prevederile art. 965 şi prevederile unuia din articole incluse în secţiunile menţionate cu precădere se aplică prevederile incluse în secţiune ca normă specială.

În consecinţă se atestă că soluţia instanţei de fond prin care a respins cererea de plată a penalităţii se bazează pe omisiunea de a reţine caracterul posterior a executării în raport cu momentul înaintării acţiunii, cît şi pe interpretare eronată şi implicita aplicare eronată a legii.

La 24 ianuarie 2024, conform Fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza în ordine de apel a fost repartizată spre examinare judecătorului raportor Nelea Budăi.

La 29 februarie 2024, asupra cererii de apel, avocatul Alina Iliescu în interesele SRL „Takumi Group", a depus referință, solicitând respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii instanței de fond, precum și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei, suportate în ordine de apel.

În ședința de judecată, reprezentantul apelantei SC „High Quality" SRL, avocatul Vitalie Ciuchitu, a solicitat admiterea cererii de apel, în sensul formulat.

În ședința de judecată, reprezentantul intimatei SRL „Takumi Group", avocatul Alina Iliescu a solicitat respingerea cererii de apel din motivele expuse în referință, precum și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Audiind explicațiile părților prezente la proces, examinând materialele cauzei în raport cu argumentele expuse în cererea de apel și referință, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră cererea de apel neîntemeiată şi care urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii instanței de fond, reieşind din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil constată că apelul declarat de avocatul Vitalie Ciuchitu în interesele SC „High Quality” SRL a fost declarat în termenul stabilit de lege, în condițiile în care hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost emisă la 09 iunie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 14 iunie 2023.

În conformitate cu art. 385 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conţinutul celor relatate, Colegiul civil reţine că sarcina instanţei de apel derivă din dispoziţiile art. 373 alin. (1), (2) și (5) al Codului de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Instanţa de apel menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate

din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În opinia Colegiului civil, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.

În corespundere cu prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Potrivit art. 9 alin. (1), (2) lit. a), h) din Codul civil, (1) Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. (2) Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

Articolul 10 alin. (1) din Codul civil, expres menționează că persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu lege, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri.

Conform prevederilor art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute.

Prin prisma prevederilor art. 858 alin. (1) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii.

Art. 776 din Codul civil, stipulează că obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform art. 992 alin. (1) și (2) din Codul civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

În corespundere cu art. 993 alin. (2), (7) din Codul civil, părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispozițiilor legale imperative, contracte și pot stabili conținutul lor. Obligarea la încheierea unui contract este interzisă, cu excepţia cazurilor când obligaţia de a contracta este prevăzută de prezentul cod, de lege sau dacă reiese dintr-o obligație asumată benevol.

Conform art. 1027 alin. (1) din Codul civil, contractul se consideră încheiat dacă părţile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esenţiale.

În conformitate cu prevederile art. 1352 al Codului civil, (1) prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părţi (client), iar aceasta se obligă să recepţioneze lucrarea şi să plătească preţul convenit. (2) Obiectul contractului de antrepriză poate fi atît producerea sau transformarea unui bun, cît şi obţinerea unor alte rezultate prin efectuarea de lucrări.

Potrivit art. 901 alin. (5) din Codul civil, neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligației.

Din materialele cauzei s-a stabilit că a fost încheiat un contract de antrepriză cu nr. 01.07.2020 din 01.07.2020 privind producerea mărfii, potrivit căruia SRL „High Quality” în calitate de furnizor s-a obligat să producă și să execute comenzi din carton, iar SRL „Takumi Group” în calitate de client s-a obligat să recepționeze marfa și să achite prețul acesteia (f.d. 49-50).

În vederea soluționării litigiului pe care amiabilă SRL „High Quality” a expediat la 30.11.2021 în adresa pârâtului SRL „Takumi Group” cererea prealabilă prin care s-a solicitat achitarea datoriei de bază în sumă de 320000 lei, precum şi penalitatea contractuală de 51428,88 lei (f.d. 8).

Atât din materialele cauzei (facturi fiscale și actele de verificare a decontărilor reciproce) cât și din declarațiile oferite de ambele părți rezultă că pârâtul a datorat reclamantului, în baza contractului sus-enunțat, o datorie în mărime de 320000 lei, ulterior a efectuat achitări parțiale datorând suma de 100000 lei.

La 07 martie 2022, SRL „High Quality” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Takumi Group” ce vizează încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Potrivit actului de verificare al decontărilor reciproce între SRL „Takumi Group” și SRL ”High Quality” se atestă că, la 14.03.2022, SRL „Takumi Group” a achitat doar datoria de bază în sumă de 100000 lei, însă suma penalităţii și cheltuielile de asistență juridică nu au fost achitate (f.d. 92-94).

Potrivit calculului anexat la materialele cauzei de către partea reclamantă, a fost calculată o penalitate de întârziere pentru neexecutare pentru perioada 21.01.2020-14.03.2022, în mărime de 152879,65 lei (f.d. 145-147).

Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 iunie 2023, a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „HIGH QUALITY” împotriva SRL „TAKUMI GROUP” cu privire la încasarea penalității în mărime de 152 879,65 lei și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat și cheltuieli pentru asistență juridică, a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat de la SRL „HIGH QUALITY”, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, str. *****în

beneficiul SRL „TAKUMI GROUP”, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, or.***** suma de 5 000 (cinci mii) lei pentru asistența juridică prestată de către avocata Alina Iliescu.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, avocatul Vitalie Ciuchitu în interesele lui SC „High Quality” SRL, a contestat-o cu apel, invocând argumentele menționate *supra*.

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererile de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide că soluţia instanţei de fond este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.

Potrivit art. 901 alin. (1) din Codul civil, atunci cînd, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelative; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

Conform art. 947 din Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere. Părţile pot conveni asupra unei penalități mai mari decît prejudiciul. Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată. Nulitatea obligației atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligației.

Conform pct.4.1 din contractul de antrepriză din 01.07.2020, în cazul neîndeplinirii obligațiilor, clientul este obligat să achite 0.1% penalitate pentru fiecare zi de întârziere (49-50).

În corespundere cu prevederile art. 948 din Codul civil, clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancţiunea nulităţii absolute.

Conform art. 949 alin. (3) din Codul civil, în cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalității numai dacă şi-a rezervat expres acest drept la primirea executării.

Potrivit art. 965 din Codul civil, prin stingerea obligaţiilor, încetează raporturile juridice dintre părţi în partea ce se referă la obligaţia stinsă. Dacă

obligaţia este stinsă, debitorul nu este obligat să plătească dobânda şi penalităţile ori să repare prejudiciul.

Luînd în considerare prevederile menționate *supra*, Colegiul civil consideră ca fiind întemeiate constatările instanței de fond, cu privire la faptul că deși achitarea a fost efectuată cu întârziere, reclamantul/apelant a acceptat la 14.03.2022, executarea obligației de către SRL „Takumi Group" cu întârziere, iar în cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalității numai dacă și-a rezervat expres acest drept la primirea executării. Astfel, pentru a solicita încasarea penalității, SRL „High Quality" urma alternativ: să nu accepte executarea sau la primirea executării să facă o declarație expresă de rezervare a dreptului la încasarea penalității.

Astfel, în mod just a constatat instanța de fond că în circumstanțele în care SRL „High Quality" a acceptat de la SRL „Takumi Group" executarea întârziată și nu și-a rezervat expres dreptul la solicitarea penalităților, obligația de bază fiind stinsă – relațiile între părți pe obligațiile de plată sunt încetate cât și dobânda și penalitățile aplicabile - efect prevăzut direct prin norma art. 965 al Codului civil.

De asemenea, Colegiul civil ține să reitereze și faptul că cererea prealabilă din 30.11.2021 nu se încadrează în prevederile art. 949 Cod civil, odată ce nu a fost făcută la primirea executării, ci înainte de primirea executării.

Prin urmare, pretenția SRL „High Quality" privind încasarea din contul pârâtului/intimat SRL „Takumi Group" a sumei de 152 879,65 lei cu titlu de penalitate corect a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Astfel, Colegiul civil apreciază critic afirmațiile apelantului cu privire la faptul că dacă debitorul nu a executat obligaţia la termenul prevăzut de contract, executarea se va considera necorespunzătoare, prin urmare, în speţă este inadmisibil de a considera drept aplicabile prevederile art. 965 din Codul civil, fără a lua drept reper norma de la art. 966 alin. (l) Cod civil.

Potrivit art. 82 al Codului de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) al Codului de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Cu referire la cheltuielile de judecată, Colegiul civil constată că concluzia instanței de fond și la acest capitol este una corectă.

Totodată, deoarece Colegiul civil a conchis asupra netemeiniciei cererii de apel înaintate, SRL „High Quality" nu este îndreptățit să solicite compensarea cheltuielilor de judecată în ordine de apel.

Iar, conform art. 96 din Codul de procedură civilă, (1) instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1^1) Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În ședința instanței de apel, reprezentantul intimatei SRL „Takumi Group", avocatul Alina Iliescu a solicitat compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei, conform ordinului de plată nr. 2215 din 26 februarie 2024.

Instanţa de apel reţine că pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării următoarelor documente de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor: dovada achitării onorariului avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonul de plată) și lista detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Conform practicii CtEDO referitoare la cheltuielile de asistenţă juridică, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Referitor la caracterul necesar al cheltuielilor de asistență juridică, instanța de apel reține că acestea au fost necesare în cauză, pârâtul/intimat fiind îndreptăţit în temeiul art. 26 al Constituţiei Republicii Moldova şi art. 8 Cod de procedură civilă de a beneficia de dreptul la apărare.

Referitor la caracterul real al cheltuielilor de asistență juridică, Colegiul civil reține că acestea au fost realmente angajate, fapt confirmat prin mandatul anexat și ordinul de plată menționat *supra*.

Referitor la caracterul rezonabil al cheltuielilor suportate de apelant, instanţa de apel apreciază acest aspect prin prisma următorilor factori: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză.

Reieşind din obiectul procesului judiciar iniţiat și ținând cont de faptul că SRL „Takumi Group" a achitat serviciile juridice legate de reprezentarea părții în instanța de apel, depunerea referinței, precum și de faptul că cererea de apel depusă de avocatul Vitalie Ciuchitu în interesele SC „High Quality" SRL urmează a fi respinsă, Colegiul civil conchide că suma de 5000 lei este rezonabilă în raport cu factorii sus menţionaţi.

Astfel, cenzurând cuantumul cheltuielilor de judecată pe care trebuie să le suporte pârâtul/intimat, raportat la complexitatea activității prestate de avocat,

instanța de apel consideră suma de 5000 lei solicitată spre încasare drept rezonabilă.

Colegiul conchide că hotărârea instanței de fond este clară și precisă, se referă la probele administrate în cauză și este în concordanță cu acestea, răspunde în fapt și în drept la toate aspectele incidente în cauză, precum și conduce în mod logic și convingător la soluția din dispozitiv.

În această ordine de idei, în viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelant pe marginea hotărârii contestate, citate *supra*, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speţei.

În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art. 239 CPC, astfel hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

d e c i d e :

Respinge apelul declarat de avocatul Vitalie Ciuchitu în interesele SC „High Quality” SRL.

Menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 iunie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „High Quality” împotriva SRL „Takumi Group” cu privire la încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încasează de la SRL „High Quality” în beneficiul SRL „Takumi Group” suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate pentru examinarea cauzei în ordine de apel.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele ședinței,
Judecătorul: Nelea Budăi

Judecătorii: Marina Anton

Ina Dutca